

**MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE**

DIRECȚIA GENERALĂ
ÎNVĂȚĂMÂNT
PREUNIVERSITAR

DIRECȚIA PENTRU
ÎNVĂȚĂMÂNT ÎN LIMBILE
MINORITĂȚILOR

CENTRUL
NAȚIONAL DE EVALUARE ȘI
EXAMINARE

Anexa nr.1 la MECȘ nr. 5575/28.10.2015

**CONCURS PENTRU OCUPAREA POSTURILOR DIDACTICE/
CATEDRELOR DECLARATE VACANTE/
REZERVATE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR**

**PROGRAMA
PENTRU**

**DISCIPLINELE
LIMBA ȘI LITERATURA GERMANĂ MATERNĂ ȘI METODICA
PREDĂRII ACTIVITĂȚILOR INSTRUCTIV-EDUCATIVE ÎN
GRĂDINIȚA DE COPII**

**SPECIALIZAREA
EDUCATOARE/ INSTITUTORI/
PROFESORI PENTRU ÎNVĂȚĂMÂNT PREȘCOLAR**

**- București -
2015**

A. NOTĂ DE PREZENTARE

Justificarea viziunii curriculare - paradigma educației timpurii

Educația timpurie a fost unul dintre elementele integrate în sistemul reformei din domeniul educației. Unul din cele mai importante repere ale procesului de reformă educațională este reprezentat de adoptarea Legii Educației Naționale 1 /2011, cu modificările și completările ulterioare, care prevede în cadrul sistemului național de învățământ preuniversitar pentru educația timpurie ca fiind formată din nivelul antepreșcolar (0-3 ani) și învățământul preșcolar (3-6 ani).

În anul 2011 au fost adoptate două comunicări ale Comisiei Europene care vizează în mod direct educația timpurie a copiilor. Unul dintre acestea, ***Educația și îngrijirea copiilor preșcolari: să oferim tuturor copiilor noștri cea mai bună pregătire pentru lumea de mâine***, Comunicare a Comisiei Europene, Bruxelles, 17.2.2011, COM (2011) 66 final prevede: „*Educația și îngrijirea copiilor preșcolari (EICP) constituie soclul principal al succesului învățării de-a lungul vieții, al integrării sociale, al dezvoltării personale și, mai târziu, al capacității de inserție profesională.*

Venind în completarea rolului primordial al familiei, educația și îngrijirea copiilor preșcolari au un impact important și durabil imposibil de realizat prin măsuri ulterioare. Primele experiențe ale copiilor stau la baza întregii lor formări ulterioare. Dacă se constituie baze solide în primii ani, formarea ulterioară este mai eficientă și mai susceptibilă de a se desfășura pe tot parcursul vieții, reducând riscul abandonării timpurii a studiilor, sporind echitatea școlarității și reducând costurile suportate de societate din motive de risipă de talente și cheltuielile publice în domeniul social, al sănătății și chiar judiciar.

Cel de-al doilea document, ***Concluziile Consiliului privind educația și îngrijirea copiilor preșcolari: să oferim tuturor copiilor noștri cea mai bună pregătire pentru lumea de mâine***, (2011/C 175/03), Jurnalul Oficial al Uniunii Europene 15.6.2011 prevede la rândul său: „*Educația și îngrijirea copiilor preșcolari (EICP) de înaltă calitate (9) oferă o gamă largă de avantaje pe termen scurt și lung atât pentru persoane, cât și pentru societate în general.* Completând rolul central al familiei, EICP constituie soclul principal al dobândirii limbajului, al succesului învățării pe tot parcursul vieții, al integrării sociale, al dezvoltării personale și al capacității de inserție profesională.

Definirea profesiei de educatoare. Raportare la standardul ocupațional – educatoare / institutor / profesor pentru învățământul preșcolar

Educatoarea “înstruiește și educă prin joc, pentru sprijinirea și promovarea dezvoltării copiilor de vârstă preșcolară, urmărind obiective cognitive și de limbaj, psiho-motorii, de educare a afectivității, ale educației estetice și ale educației pentru societate” iar misiunea ocupației este “de a permite fiecărui copil să-și urmeze drumul său personal de evoluție, oferindu-i suport pentru integrarea în viața socială și activitatea școlară”.

B. COMPETENȚELE SPECIFICE EDUCATOAREI/ INSTITUTORULUI/PROFESORULUI PENTRU ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREȘCOLAR ÎN GRĂDINIȚA DE COPII

Definirea competenței profesionale și a competenței didactice

Competență profesională: “Ansamblul de competențe specializate, care reprezintă standardul acceptabil pentru exercitarea unei profesii. Fiecare profesie solicită, pe lângă anumite competențe generale (intelectuale, civice, etice, comunicative, etc.) și competențe specifice activității în domeniu.”¹

Competență didactică: “Capacitatea unei persoane de a exercita atribuțiile specifice profesiei didactice; capacitatea unui educator de a se pronunța asupra unei probleme pedagogice, pe temeiul cunoașterii aprofundate a legăturilor și determinările fenomenelor educative; nivel de performanță la care urmează să fie realizate de către un educator sarcinile de muncă specifice profesiei didactice”²

Competențele profesionale³ ale cadrului didactic (educatoare/institutor/profesor pentru învățământul preșcolar)

Proiectarea activităților educaționale

CUNOȘTINȚE	ABILITĂȚI	ATITUDINI
<ul style="list-style-type: none"> - Cunoaște, decodifică, identifică elemente de curriculum (modele de proiectare curriculară, tipologia activităților și strategiilor didactice etc.) în activitatea instructiv-educativă în grădinița de copii - Utilizează un limbaj psihopedagogic științific.	<ul style="list-style-type: none"> - Identifică nevoile de învățare ale preșcolarilor și stabilește obiective educaționale informative și formative în funcție de particularitățile de grup și individuale	<ul style="list-style-type: none"> - Își asumă modul de organizare a unui demers didactic

Conducerea și monitorizarea procesului de instruire

CUNOȘTINȚE	ABILITĂȚI	ATITUDINI
<ul style="list-style-type: none"> - Cunoaște în mod elementar modul de organizare și conducere a activităților instructiv-educative.	<ul style="list-style-type: none"> - Asigură adecvarea strategiilor de instruire la caracteristicile individuale și de grup ale preșcolarilor.	<ul style="list-style-type: none"> - Se adaptează flexibil la condițiile curriculare concrete.

Evaluarea activităților educaționale

CUNOȘTINȚE	ABILITĂȚI	ATITUDINI
<ul style="list-style-type: none"> - Cunoaște funcțiile evaluării precum și unele metode și instrumente de evaluare specifice învățământului preșcolar.	<ul style="list-style-type: none"> - Elaborează probe și instrumente de evaluare simple.	<ul style="list-style-type: none"> - Manifestă disponibilitate de îmbunătățire a instrumentarului de evaluare folosit.

¹Ștefan, M. (2006). *Lexicon pedagogic*. București: Aramis., p. 58.

² Noveanu, E., Potolea, D. et. al. (2007). *Științele educației: dicționar enciclopedic*: București: Sigma., p.183.

³ *Kitul mentorului de inserție profesională*, Proiect POSDRU De la debut la succes, ID 36525, București, 2013

Integrarea și utilizarea TIC în educație

CUNOȘTINȚE	ABILITĂȚI	ATITUDINI
- Cunoaște terminologia specifică TIC și înțelege rolul interacțiunii dintre preșcolar – computer	- Identifică unele activități sau secvențe de activitate care pot fi realizate cu ajutorul TIC	- Proiectează, în condiții de autonomie restrânsă, unele secvențe de învățare care presupun utilizarea TIC

Cunoașterea, consilierea și tratarea diferențiată a preșcolarilor

CUNOȘTINȚE	ABILITĂȚI	ATITUDINI
- Cunoaște unele metode și tehnici de consiliere și tratare diferențiată a copiilor preșcolari	- Reflectează asupra consecințelor ce decurg din aplicarea diferitelor metode și tehnici de consiliere și de tratare diferențiată a copiilor preșcolari	- Manifestă deschidere pentru a experimenta noi metode și tehnici de cunoaștere și consiliere a preșcolarilor

Managementul grupei de preșcolari

CUNOȘTINȚE	ABILITĂȚI	ATITUDINI
- Cunoaște diferite teorii cu privire la asigurarea managementului grupei de preșcolari	- Creează un mediu ambiant plăcut pentru grupa de preșcolari care i-a fost încredințată - Antrenează copiii în organizarea sălii și a mediului curricular	- Este dispus să accepte sfaturi pentru mai buna organizare a mediului de învățare și a grupei de preșcolari

Dezvoltarea instituțională a unității de învățământ preșcolar și dezvoltarea de parteneriate grădiniță - comunitate

CUNOȘTINȚE	ABILITĂȚI	ATITUDINI
- Cunoaște unele instituții din comunitatea locală care se află în legătură cu unitatea de învățământ preșcolar	- Realizează un schimb minimal de informații, prin diferite canale de comunicare, cu diferiți parteneri educaționali	- Se implică în stabilirea unor legături între grădiniță și comunitatea locală

Managementul carierei și al dezvoltării personale

CUNOȘTINȚE	ABILITĂȚI	ATITUDINI
- Cunoaște și înțelege cu obiectivitate nivelul propriei pregătiri profesionale	- Își elaborează proiecte de dezvoltare personală și profesională	- Manifestă o conduită (auto)reflexivă asupra activităților profesionale și personale

Cercetare educațională aplicativă

CUNOȘTINȚE	ABILITĂȚI	ATITUDINI
- Cunoaște unele modele de elaborare a design-ului unei cercetări educaționale	- Elaborează micro-proiecte de cercetare educațională în condiții de asistență și consiliere metodologică	- Manifestă o atitudine favorabilă față de cercetarea educațională

C. TEMATICA ȘTIINȚIFICĂ PENTRU DISCIPLINA DE SPECIALITATE - LIMBĂ ȘI LITERATURĂ GERMANĂ MATERNĂ

I. Literatura germană

Beispiele, Merkmale und didaktische Konzepte für folgende Gattungen der Kinderliteratur:

Das Bilderbuch

Heinrich Hoffmann: Struwwelpeter

Josef Guggenmos: Eine Gans aus Buntpapier

Ali Mitgutsch - Wimmelbücher

Eric Carle: Die Raupe Nimmersatt

Leo Lionni: Frederick

Lyrik

Thematische Vielfalt des Kinderreimes, Kinderverses

Achim von Arnim und Clemens Brentano, Christian Morgenstern, Joachim Ringelnatz, James Krüss,

Josef Guggenmoos, Frederik Vahle, Detlev Jöcker, Rolf Zuckowski

Geschichten

Manfred Mai

Märchen

Brüder Grimm, Josef Haltrich, Hans Christian Andersen

Fabeln

Sagen und Legenden

Sankt Martin, Sankt Nikolaus, Der Rattenfänger von Hameln

Der Kinderroman

Waldemar Bonsels: Die Abenteuer der Biene Maja

Michael Ende: Jim Knopf

Otfried Preußler: Der Räuber Hotzenplotz

Alan Alexander Milne: Pu der Bär

Carlo Collodi: Pinocchio

Puppentheater, Schattentheater

Josephine Siebe - Kasperle-Stücke

Hörspiele und Zeichentrickfilme

Das Sachbuch

Die angeführten Werke der Kinderliteratur sind kennzeichnend für die jeweilige Gattung und dienen der Orientierung.

II. Limba germană

1. Wortschatz und Aussprache

Wortschatzerweiterung durch Ableitung, Zusammensetzung, Wortfamilie, Wortfeld

Redensarten und Redewendungen

Buchstaben und Phoneme im Deutschen

2. Satzbau/Syntax

Wortfolge/Topik im deutschen Satz; besondere Stellung des Verbs

Satzglieder und Satzgliedteile - Merkmale, Bestimmung

Satzverbindungen und Satzgefüge

3. Wortarten/Morphologie

Beugbare Wortarten - Merkmale, Bestimmung: Verb, Substantiv mit Artikel, Adjektiv, Pronomen und

Numerale; unbeugbare Wortarten - Merkmale, Bestimmung: Adverb, Präposition, Konjunktion,

Interjektion

4. Orthographie und Interpunktion

Korrekte Schreibung der Wörter und richtige Verwendung der Satzzeichen

BIBLIOGRAFIE PENTRU DISCIPLINA DE SPECIALITATE LIMBĂ ȘI LITERATURĂ GERMANĂ MATERNĂ

Literatur und Didaktik

- Blumenstock, Leonhard (2004): *Spielerische Wege zur Schriftsprache im Kindergarten*. Beltz Verlag, Weinheim und Basel
- Kretschmer, Christine (2004): *Weltaneignung mit Bilderbüchern*, in: Dräger, Monika et al (Hrsg.) (2004): *Lesen ist Verstehen. Schriften auf Wegen zu Kindern*. Berlin: Deutsche Gesellschaft für Lesen und Schreiben.
- Mai, Manfred (2001): *Geschichte der deutschen Literatur erzählt von Manfred Mai*. Beltz Verlag
- Maier, Wolfgang (1999): *Deutsch lernen in Kindergarten und Grundschule*. Don Bosco Verlag, München
- Marquardt, Manfred (2005): *Einführung in die Kinder- und Jugendliteratur*. Bildungsverlag EINS
- Näger, Sylvia (2005): *Literacy: Kinder entdecken Buch-, Erzähl- und Schriftkultur*. Verlag Herder, Freiburg im Breisgau
- Vom Wege, Brigitte, Wessel, Mechthild (2009): *Kinderliteratur für sozialpädagogische Berufe*. Bildungsverlag EINS

Sprache und Didaktik

- Granzow-Emden, Matthias (2013): *Deutsche Grammatik verstehen und unterrichten*. Narr Francke Attempto Verlag
- Kirschhock, Eva-Maria (2007): *Diagnose und Förderung von Sprachbewusstheit*, in: Hoffman, Bernhart, Valtin, Renate (Hrsg.) (2007): *Förderdiagnostik beim Schriftspracherwerb*, Berlin: Deutsche Gesellschaft für Lesen und Schreiben.
- Pahlow, Heike (2010): *Deutsche Grammatik einfach, kompakt und übersichtlich*. Engelsdorfer Verlag
- Uhland, Friedwart, Ciritsis, Ursula, Menze, Hugo (1993): *Sprache Aufsatz Literatur*. S. 45-63. H. Stam Verlag

D. TEMATICA PENTRU METODICA DESFĂȘURĂRII ACTIVITĂȚILOR INSTRUCTIV-EDUCATIVE ÎN GRĂDINIȚA DE COPII

Sprecherziehung und Vorbereitung auf den Schriftspracherwerb

- Sprachförderung im Kindergarten
- Umgang mit Literatur im Kindergarten (Literacy)
- Vorbereitung des Lesen- und Schreibenlernens im Kindergarten

Planung

Der Lehrplan

Der Stoffverteilungsplan (Jahreseinteilung, Wochenplanung, Tagesablauf)

Der Lektionsplan; Lernzielbeschreibung

Die Evaluation im Kindergarten

Das Freispiel und das geleitete Spiel, Spielecken-Angebote und Raumausstattung

Integrierte Aktivitäten

Das Wahlfach

Außerschulische Aktivitäten und Elternarbeit

Methoden

- das Gespräch
- die Gedächtnisübung
- die Beobachtung
- die Bildbetrachtung/Bildbeschreibung
- das Erzählen und Vorlesen
- das Rollenspiel

- das didaktische Spiel
- das Experiment
- das Arbeitsblatt
- das Portfolio
- das Projekt

Sozialformen

Lehrmittel: der Umgang mit Medien im Kindergarten

BIBLIOGRAFIE PENTRU METODICA DESFĂȘURĂRII ACTIVITĂȚILOR INSTRUCTIV-EDUCATIVE ÎN GRĂDINIȚA DE COPII

Methodik und Didaktik

Dehn, Mechthild (2007): *Kinder & Lesen und Schreiben. Was Erwachsene wissen sollten*. Kallmeyer in Verbindung mit Klett

Dehn, Mechthild (2012): *Kinder & Sprache(n). Was Erwachsene wissen sollten*. Kallmeyer in Verbindung mit Klett

Füssenich, Iris, Löffler, Cordula (2008): *Schriftspracherwerb. Einschulung, erstes und zweites Schuljahr*. Ernst Reinhardt Verlag

Uhlig, Bettina Hrsg.(2010): *Bildung in der Kindheit – das Handbuch zum Lernen in Kindergarten und Grundschule*. Kallmeyer in Verbindung mit Klett

Böcher, Hartmut Hrsg.(2013): *Erziehen, bilden und begleiten*. Bildungsverlag EINS

Thiesen, Peter (2014): *Die gezielte Beschäftigung im Kindergarten*. Lambertus Verlag

Leuchter, Miriam (2010): *Didaktik für die ersten Bildungsjahre*. Klett und Balmer Verlag, Zug

***: *Lehrplan für Deutsch als Muttersprache im Kindergarten*

Einige der angeführten Titel sind unter folgendem Link zu finden:

<http://www.dgls.de/download/category/11-ganze-baende.html>

Weitere Titel stehen in der Bibliothek des Zentrums für Lehrerfortbildung in deutscher Sprache oder auf der Webseite www.zfl.ro zur Verfügung.